

11.02.2022

Pelastuskomentaja

---

13 §

Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen lausunto esitysluonnoksesta pelastustoimen ja siviilivalmiuden tutkimus- ja kehittämislinjauksiksi

HEL 2022-001019 T 00 01 06

VN/2317/2022

Päätös

Pelastuskomentaja päätti antaa seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin pelastuslaitos (jäljempänä Pelastuslaitos) kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta pelastustoimen ja siviilivalmiuden tutkimus- ja kehittämistoiminnan linjauksiksi ja toimeenpanosuunnitelmaksi vuosiksi 2022–2026.

Pelastuslaitos pitää tärkeänä sitä, että TKI-toiminnan valtakunnallisia linjauksia uudistetaan ja yhtenäistetään hetkellä, jolloin pelastustoimiala on historiallisen uudistuksen kohteena. On ensiarvoisen tärkeää, että myös toimialan TKI-toimintaa tarkastellaan ja uudistetaan tässä samassa yhteydessä.

Valtioneuvosto tulee myöhemmin vuoden 2022 aikana vahvistamaan valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoiminnan järjestämiselle vuosille 2023–2026. Valtioneuvoston vahvistamat tavoitteet tulevat merkittävällä tavalla linjaamaan koko pelastustoimialan järjestämistä, ohjausta ja vaikuttavuuden seurantaa. Pelastuslaitos kiinnitti huomiota siihen, ettei TKI-toiminnan linjauksissa ja toimeenpanosuunnitelmassa ole kuvattu, miten valtioneuvoston myöhemmin vahvistamat, erityisesti TKI-toimintaa käsittelevät strategiset tavoitteet tulevat asemoitumaan osaksi kuvattua kokonaisuutta. Tältä osin esitystä olisi syytä vielä tarkentaa.

Esitettyjen linjausten ja toimeenpanosuunnitelman lähtökohdaksi on määritelty vaikuttavuustavoite ”tuottaa laajassa yhteistyössä ymmärrystä toimintaympäristön turvallisuuden edistämiseksi”. Lähestymistapa, jossa tutkimus- ja kehittämistoiminnan linjaukset on johdettu TKI-toiminnalla tavoiteltavasta vaikuttavuudesta, on hyvä ja perusteltu. Toimialan keskinäinen ja toimialarajat ylittävä yhteistyö on nostettu tavoitteessa selvästi esiin, mikä on hyvä asia. Myös pitkäjänteisen tutkimustyön ja kokeilukulttuurin edistäminen pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnassa ovat tärkeitä näkökulmia, joiden edistäminen on tarpeellinen ja hyvä asia.

11.02.2022

Pelastuskomentaja

Esitetyn vaikuttavuustavoitteen osalta voidaan pohtia, onko sen sisältämä tavoite riittävä vai pitäisikö tavoitella lisätyn ymmärryksen kautta tapahtuvaa muutosta turvallisuudessa. Pelastuslaitos esittää vaikuttavuustavoitteen muotoilemista esimerkiksi seuraavalla tavalla: ”tuottaa laajassa yhteistyössä tietoa ja ymmärrystä päätöksenteon tueksi, mikä tukee yhteiskunnan turvallisuuden myönteistä kehitystä”.

Vaikuttavuustavoitteen edellyttämiä muutoksia käsittelevässä kappaleessa on lueteltu TKI-toimintaan kohdistuvat muutokset. Listatuista muutoksista toisessa vaikuttavuutta on käsitelty eri merkityksessä kuin asiakirjassa aiemmin. Sen sijaan, että puhuttaisiin TKI-tietopohjan vaikuttavuuden lisääntymisestä, pelastuslaitos esittää, että tässä yhteydessä asia muotoiltaisiin TKI-tietopohjan käytettävyyden tai hyödynnettävyyden lisääntymiseksi. Tietopohja itsessään ei takaa vaikuttavuutta, joka voidaan saavuttaa vasta, kun tietopohjaa aktiivisesti käytetään tai hyödynnetään päätöksenteossa.

Esitysluonnoksessa käsitellyt asiat ovat sisällöltään hyviä ja kannatettavia ja toteutuessaan tarjoavat aiempaa paremmat edellytykset toimialan tutkimus- ja tietoperustaiselle kehittämiselle. Linjausten ja toimenpidesuunnitelman sisällön jäsentelyä ja esittämistapaa voisi harkita hieman täsmennettävän, sillä esitysluonnoksen rakenteesta johtuen on paikoin hieman epäselvää, mitkä toimenpiteistä ja tehtävistä on jo tehty tai työn alla ja mitä toimenpiteitä tosiasiallisesti esitetään vuosille 2022–2026. Esimerkiksi osiossa 4 ”Toimeenpanosuunnitelma” on määritelty neljä toimenpidettä ja niiden alle kymmenen toimenpidettä toteuttavaa tehtävää, jotka on aikataulutettu vuodelle 2021. Lisäksi myöhemmin on määritelty yhteensä kuusi toimeenpanosuunnitelman toimenpidettä, jotka ovat paikoin sisällöllisesti hyvin lähellä edellä kuvattuja vuodelle 2021 aikataulutettuja tehtäviä.

Taulukossa 2 on esitetty tutkimusprioriteetteja perustuen ajankohtaisuuteen, Pelastustoimen ja siviilivalmiuden suorituskyky ja suunnittelu- perusteet -hankkeessa tuotettuun toimintaympäristöanalyysiin, sekä tehtyyn tutkimus- ja kehittämistoiminnan kartoitustyöhön. Taulukossa esitettyjen prioriteettien lisäksi Pelastuslaitos pitää tärkeänä, että pelastustoimen tutkimusohjelmissa ja tutkimusteemojen prioriteeteissa huomioitaisiin edelleen palveluiden kehittämistä edesauttava palveluiden ja toiminnan vaikuttavuuden arvioinnin ja arviointimenetelmien tutkimus. Tämä olisi hyvä huomioida erityisesti luonnoksessa esitettyjen toimeenpanosuunnitelman toimenpiteiden 2 ja 6 toimeenpanossa.

Pelastuslaitos toteaa, että jotta pelastustoimen tutkimustoimintaa voidaan kehittää pitkäjänteisesti ja tukea tutkittuun tietoon perustuvaa palveluiden kehittämistä ja päätöksentekoa, on koko pelastustoimialalla tärkeää huolehtia riittävästä tietojohtamisen kyvykkyyksistä. Tämä pitää

11.02.2022

Pelastuskomentaja

---

sisällään paitsi henkilöstön osaamisen, myös tietojohdamisen mahdollistavat toimialan yhteiset tietojärjestelmät (esim. onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä ja pelastustoimen tiedolla johtamisen järjestelmä), joiden hankinnan onnistunut läpivienti on kriittinen edellytys tietojohdamisen kehittämiseksi pelastustoimessa.

Kokonaisuutena arvioiden Pelastuslaitos pitää tärkeänä sitä, että TKI-toimintaa linjataan valtakunnallisesti ja että TKI-toiminnassa tavoitellaan yhteistyötä ja tiedon jakamista. Voimavaroja yhdistämällä ja yhteistyötä lisäämällä pystymme luomaan tietopohjan, jota hyödyntämällä tuemme toiminnan vaikuttavuuden kasvua.

Lisätiedot

Pekka Itkonen, riskienhallintapäällikkö, puhelin: 310 30037
pekka.itkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

SM kirjaamo

Sisäministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.02.2022

Pelastuskomentaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 13 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

11.02.2022

Pelastuskomentaja

Jani Pitkänen
pelastuskomentaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 11.02.2022.